

Consiliul
Județean
Botoșani

Centrul Județean pentru
Conservarea și Promovarea
Culturii Tradiționale Botoșani

Mestesugul ouălor încondeiate
din zona etnografică a Botoșanilor

Consiliul
Județean
Botoșani

Centrul Județean pentru
Conservarea și Promovarea Culturii
Tradiționale Botoșani

Mestesugul ouălor încondeiate din zona etnografică a Botoșanilor

Coordonator Referent al Compartimentului Artă
Populară Artizanală și Mestesuguri Tradiționale
Daliana Bejan

Editare

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani

Manager

Iustina IRIMIA-CENUȘĂ

Coordonator

Daliana BEJAN

Concepție grafică și machetare computerizată

Alexandru IORDACHE

Fotografii

Sorin IVASCIUC

Descriere CIP

ISBN

Oul, vechi simbol al vieții și al lumii

Apreciem demersul neîntrerupt al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, de a susține meșterii prin târgurile organizate. Apreciem inițiativa directorului IUSTINA IRIMIA CENUȘĂ și a referentului etnograf DALIANA BEJAN de a stimula creația și a duce mai departe arta populară păstrând momentele prin diferite forme: filmări, tipărituri de albume.

Trecând printr-o serie de surse documentare pentru alcătuirea acestui text care va reaminti cercetările făcute în acest sens, ne-am oprit la unul dintre reperatele de sărbătoare ale primăverii care se păstrează din timpuri vechi, devenind special în creștinism, ca mare sărbătoare Pascală.

Într-un studiu publicat la începutul veacului sub semnătura ilustrului etnograf și cercetător al artelor populare care a fost Alexandru Tzigara Samurcaș, aflăm că ouăle colorate ar fi de origine păgână. Ele serveau ca simbol al încolțirii, al germeului de viață în stare latentă... Oul ca simbol păgân s-a găsit în temelia clădirilor vechi sau chiar în morminte. În 1897 s-a descoperit într-un sarcofag din Worms, pe lângă scheletul unei fete și monezi din anul 320 e.n. și ouă vopsite: Ouăle colorate și „figurate” au existat din vremuri străvechi, „atât la popoarele germanice, cât și la cele latine” (consemnat din studiul semnat de Maria și Nicolae Zahacinschi – Elemente de artă decorativă românească, anul 1985).

Un alt cercetător al domeniului, Simion Florea Marian, în „Sărbătorile la Români”, studiu etnografic, vol.III, București, 1901, argumentează astfel străvechimea ouălor colorate: „Din timpurile cele mai depărtate sau mai bine zis din copilăria omenirii, toate popoarele lumii, și cu deosebire cele ale Asiei și Europei, celebrau sărbătoarea Anului Nou la echinocliul primăverii. În această zi, în loc să dea cofeturi alese, zaharicale și alte lucruri cum se oferă astăzi, ele își trimiteau ca simbol de fecunditate și afecțiune reciprocă, ouă colorate în diferite culori”.

În volumul „MARISIA – studii și materiale nr. XXIX / 2009, în capitoul „Etnografie și Artă Populară, Muzeul Județean Mureș”, etnograful Vasile Mureșan, în articolul cu titlul OUL SACRU, afirmă: „Nașterea lumii pornind de la ou este o idee comună celtilor, grecilor, egiptenilor, fenicienilor, cananeenilor, tibetanilor, hindușilor, vietnamezilor”. Apoi continuă: „Din cele mai vechi timpuri în mormintele popoarelor ce sălășluiau la Nordul Mării Negre, se găseau ouă din piatră și teracotă. În tradiția populară românească ouăle încondeiate și ouăle roșii din epoca creștină, sunt simbolul sacrificiului și al învierii. Spargerea rituală și consumarea lor constituie un act sacru care vine din negura vremurilor, în speranța reînvierii vieții din ciclul viață – moarte. Împărțirea ouălor pe diametrul mare și la Ecuator amintește dualitatea cer – pământ, teluric – astral, moarte – viață din mitologia și filosofia marilor culturi indo-europeană. În anul 1920, marele sculptor CONSTANTIN BRÂNCUȘI, a sculptat oul cu titlul „ÎNCEPUTUL LUMII”.

Oul este un miracol care închide în el viața și deschide din el viața. Pentru fertilitatea ogorului în zona Botoșani, oul de la Paști era îngropat în brazdă la

începutul și la capătul ogorului. De aceea și decorul arhaic al ouălor purta pe ele unelte agricole: fierul plugului, grapa, hârlețul, grebla, furca pentru ridicat paiele în claie, dar și plante: floarea paștelui, spicul de grâu, îmbogățindu-se mai târziu cu multe alte motive decorative.

În cadrul edițiilor Târgurilor Meșterilor desfășurate la Botoșani, n-au lipsit ouăle încondeiate. Regretatul etnograf Margareta Mihalache preciza în anul 2019 la a VI-a ediție a Festivalului Concurs de ouă încondeiate de la Parohia Bisericii „Nașterea Maicii Domnului” Rogojești, județul Botoșani, că: „Meșteșugul încondeierii ouălor este și va rămâne o emblemă reprezentativă a unei forme de manifestare a culturii populare autohtone, interpretările și conotațiile oului – simbol la poporul român, sunt unice și pline de originalitate. Dincolo de mitul oului și simbolismul său, în mitologia popoarelor antice, operă a divinității supreme, succesor al haosului primordial, rezultat al ceremoniilor legate de acele practici de reînviere a timpului și a spațiului, imaginea arhetipală a acestuia a fost preluată și de creștinism, devenind substituit al Domnului Iisus Hristos”.

Mitul și simbolismul oului, așa cum am subliniat anterior, sunt specifice și altor civilizații, exemplificând de această dată, zona LORRAINE din Franța în care se regăsește obiceiul Pascal de încondeiere a ouălor, asemănătoare românilor.

Astfel au apărut în imagine și în textul de pe un afiș al Comitetului regional al Turismului, cu amabila colaborare a Casei de Cultură din localitatea Metz, de unde aflăm că: „Dintr-un obicei foarte vechi au ieșit ouăle decorate. Ele au devenit simboluri rituale ale sărbătorii Pascale. Pictate, gravate, sfințite, vopsite, sculptate, marmorate, ele ne anunță primăvara și o nouă viață!”

Etnograf,
Steliana Băltuță

Tradiția și meșteșugul ouălor încondeiate

Pornind pe firul timpului înapoi, așa cum afirma Paul Petrescu „izvoarele artei populare apar a fi extrem de complexe, unele dintre ele pierzându-se în zarea aburindă a dimineții omenirii, altele crescând neconținut și diversificându-se o dată cu curgerea vremurilor. Căutarea acestor izvoare, clarificarea lor sunt în-deletniciri pasionante, cercetarea aplicându-se asupra tuturor domeniilor artei populare.”¹

Acest studiu se oprește asupra meșteșugului vopsirii / încondeierii / închistririi ouălor din zona etnografică a Botoșaniului. Cercetarea de teren făcută în localitățile: Bucecea (Tun Sofia, Ursulean Maria, Huțu Sofia și Elena), Chiscovata - comuna Vorona (Alexa Elena), Vorona (Matraș Lucreția), Vlădeni (Podariu Daniela Onica - Director la Școala Gimnazială Nr. 1 din Vlădeni, coordonatoare a următorilor elevi din cadrul școlii: Tudorache Matilde-Ioana, Burlacu Anastasia, Amănalăchioaei Ana, Pintilei Alexia, Tapalagă Alessia, Constantineanu Delia-Maria, Horomnia Miruna-Elena, Naschi Parascheva-Mariana, Muraru Elena, Muraru Claudia, Sănduleac Simona-Elena, Țăpoi Alexia-Elena, Ungureanu David-Andrei, Cucu Bianca-Andreea), Vlădeni (Murariu Dorina), Vlădeni (Constantin Anamaria), Mihai Viteazu - comuna Ungureni (Cojocariu Aurica) și Rogojești (Nistor Celica Iuliana, Maria Bîlbă) și ne-a demonstrat încă o dată faptul că arta populară s-a născut în procesul muncii, oamenii îmbinând utilul cu plăcutul, reprezentând într-o formă corespunzătoare, necesitățile practice ale vieții de zi cu zi, cât și mentalitățile perioadei respective. În mentalitatea tradițională, în mentalitatea omului arhaic, arta populară nu a fost doar o „artă pentru artă”, omul a îmbinat sensul de a înțelege frumosul, cu un sens mult mai complex, acela al rostului și rosturilor istorice, sociale, etc. Meșteșugul încondeierii/închistririi ouălor, la fel ca întregul compartiment al artei populare, prezintă un decor alcătuit din semne ordonate după reguli având o vechime străveche, dar totuși mereu nouă. „Reflectând organizarea socială și evoluția istorică, urmînd calea dezvoltării tehnologice, decorul are înscrise în el o mulțime de informații ce se oferă însă privitorului sau cercetătorului în forme adesea criptice. (...) Lămurirea înțelesului acestor semne, simple sau complicate, a parcurs în istoria științei mai multe etape, una dintre ele fiind cu necesitate aceea a clasificării. Criteriile de clasificare pot fi însă multiple și, de bună seamă, pot fi aplicate concomitent mai multe criterii pentru a afla răspunsurile dorite. Clasicele împărțiri ale motivelor decorative din arta populară în vegetale sau animale, realiste sau geometrice, tehnice sau simbolice, aplicate dihotomic sau tinzând la o grupare sistematică polivalentă au avut, firește, rostul lor în procesul cunoașterii științifice. (...) Reprezentate în nenumărate forme, ținând de diversitatea materiilor prime și a tehnicilor în care erau lucrate obiectele pe care le împodobeau, variind în raport

cu stadiul de dezvoltare socială și istorică a diverselor popoare precum și cu așezarea geografică, „semnele” decorative se refereau însă la anume sensuri care s-au dovedit a nu fi prea numeroase. Dimpotrivă, uneori aceste sensuri erau de o răspândire teritorială ce se apropia aproape de universalitate, conducând mai degrabă la ideea de unitate globală a felului de a gândi al omului. Motivele decorative cele mai importante sunt formule sintetice, semne sau simboluri ale unor credințe, legende sau mituri străvechi ale omenirii de pretutindeni, în care condițiile locale sau cele generate de trecerea timpului introduceau multiple variații pe aceeași temă. Fenomenul de sincretism manifestat în domeniul mitologiilor, cosmogoniilor și religiilor este cel care poate ușura înțelegerea și în domeniul ornamenticii populare.”²

Am considerat necesară citarea destul de lungă a acestui paragraf pentru a evidenția importanța reafirmării identității. Conservarea, învățarea, restituirea se pot realiza doar în interacțiunea trecut-prezent, național-universal. O astfel de problemă ridică și obiceiul închistrării / încondeierii ouălor. Trebuie să recunoaștem că în această lucrare nu ne-am propus să analizăm în amănunt această problemă însă, considerăm că nu este greșit, ca, în trecere, să facem scurte trimiteri, către persoanele care au aprofundat cândva acest subiect, prin care ni se prezintă diferite popoare, credințe, datini, etc., cât și diferite păreri sincere despre originea ouălor încondeiate. Așadar, la Artur Gorovei în cartea „Ouale de Paști”, întâlnim interogația retorică: „Cum am putea să precizăm unde și când s-a înroșit primul ou?”³ Totodată, explicându-ni-se că „nici n-am putea să ne întrebăm pentru că ouă roșii de piatră s-au găsit și în morminte din vremuri prea vechi. Chinezii întrebuințau ouăle roșii cu două mii de ani înainte de Hristos și desigur că, la dânsii, obiceiul acesta era o moștenire din timpuri și mai vechi.”⁴ Mai mult decât atât, oul a sintetizat misterul creațiunii; „dintr-un ou trebuie să se fi născut Universul, Lumea – deci și omul. Oul cosmic trebuie presupus la baza credinței tuturor popoarelor din lume. Egiptenii îl adorau pe zeul Knef, a cărui statuie purta un ou în gură.

Persii credeau că în vârtoarea haosului apăru un ou pe care Noaptea îl acoperi cu aripile ei, îl cloci, și din ou ieși lumea: Soarele și Luna se ridicară în sus, Pământul se lăsă în jos. Indienii, fenicienii, ca și israeliții, considerau oul ca principiu al Creațiunii.”⁵ În cele din urmă trebuie să amintim faptul că oul cosmic este întâlnit și în credințele poporului nostru: „A fost odată un om și avea un ou. El (omul) a fost încluiat oul într-o ladă și altul, ce știa, când s-a dus omul de acasă, s-a dus și i-a dat drumul, și din acela apoi s-a făcut soarele pe cer.”⁶ (Elena Niculiță-Voronca, p.420). Simion Florea Marian, amintește că „din timpurile cele mai depărtate sau mai bine zis din copilăria omenirii, toate popoarele lumii, și cu deosebire cele ale Asiei și Europei, celebrău sărbătoarea Anului Nou la echinocliul primăverii, epocă în care modernii celebrează sărbătoarea Paștilor. Și în acea zi, în loc să dea cofeturi alese, zaharicale și alte lucruri, cum se oferă astăzi, ele își trimiteau ca simbol de fecunditate și afecțiune reciprocă ouă colorate în diferite culori și mai cu

seamă în roșu, culoarea favorită a mai multor națiuni. Mai târziu însă, mutându-se, prin progresul civilizației, sărbătoarea Anului Nou la solstițiul iernii, epocă în care găinile nu ouă sau ouă prea puțin, oamenii au născocit ca semn de afecțiune reciprocă alte obiecte de oferit, rămânând ouăle a se distribui tot la vechea lor epocă, în care astăzi perșii și alte popoare ale Asiei celebrează sărbătoarea Anului Nou la solstițiul solar, și între alte daruri își trimit și ouă multicolore.”⁷

Oprindu-ne în zona etnografică Botoșani, spre bucuria noastră, simplitatea ouălor vopsite/încondeiate/închistrite specifice Botoșaniului, prin modestele linii și puncte albe, la început, pe fondul oului vopsit în roșu sau negru cu linii și puncte albe, reprezintă particularitățile locuitorilor, raportându-se la viața de zi cu zi.

În tradițiile populare Joia Mare este ziua dedicată vopsirii, închistrii/încondeierii ouălor. Acest meșteșug reprezenta și reprezintă și astăzi una dintre grijile cele mai mari ale femeilor în privința pregătirii ouălor pentru Paști. Tehnica închistrii presupune totodată migală și pricepere. Înainte de vopsire/închistrire ouăle se spală cu apă și puțin oțet, fiind folosite, de cele mai multe ori, ouăle cu coaja albă și netedă pentru a se prinde vopseaua uniform. După ce sunt spălate, ouăle se așază pe o pânză care absoarbe apa. Pe urmă se pun la fiert, după ce sunt fierte se lasă iar la zvântat (uscat), apoi femeile încep să le vopsească/închistrescă. Din totdeauna ouăle aveau în interior conținut pentru a fi ciocnite, apoi consumate în zilele de Paști. La început era oul roșu, apoi oul închistrit cu ceară naturală pe fond roșu sau negru cu linii și puncte albe; oul pe fond alb se închistrește cu ceară apoi se pune în vopsea roșie sau neagră (în funcție de preferința fiecăruia) și după ce este scos se șterge ceara. Odată cu trecerea timpului, și în zona Botoșaniului au apărut diferite tehnici: ouă încondeiate/închistrite cu motive mai complexe, motive din alte zone etnografice, ouă în baie de culoare, ceară în relief, etc. Pentru început, oul se împarte în funcție de model sau uneori se alege modelul după ou. De obicei, oul se împarte în două părți, apoi în patru, etc. De cele mai multe ori, femeile începeau închistritul ouălor cu motivul „Crucea Păștii”. Acest ou se pune în vopsea roșie pentru că era nelipsit din panerașul cu diferite bucate pe care oamenii le sfințeau în noaptea Învierii. Până să ajungem să amintim etapele de încondeiere actuale, (re)amintim „tehnica ciorapului”; tehnică păstrată în unele case și în zilele noastre. Femeile puneau și pun și astăzi oul legat cu plante într-un ciorap, apoi îl introduc în vopsea. Astfel rămâne „imprimat” pe fondul alb al oului modelul plantei iar culoarea oului era în funcție de vopseaua în care alegea gospodina să pună oul. De cele mai multe ori, ouăle făcute în tehnica ciorapului erau pe fond roșu / vișiniu pentru că se vopseau natural cu coji de ceapă sau sfeclă. Ouăle își căpătau luciul în momentul în care gospodinele le dădeau cu o bucățică de slănină.

În prezent se găsesc foarte des și ouă care sunt folosite doar pentru decor. Ouă spălate, golite și încondeiate în diferite tehnici. Vorbim despre ouăle „moderne” sau actuale. Ouă care și-au pierdut sensul de bază, acela de a fi ciocnite și mâncate la Paști sau la sărbătorile postmergătoare, respectiv Înălțarea Domnului. De aseme-

nea, trebuie totodată să menționăm faptul că ouăle cu conținutul scos se păstrează mai mult timp.

Având în vedere că am amintit tehnicile moderne actuale, tehnici cu influență din alte zone datorită cărora ouăle devin adevărate „opere de artă” pe scurt vom aminti: tehnica cu ceară în relief, tehnică mai nouă. În această tehnică, prima dată se lucrează cu culoarea neagră, se lucrează de la culoare închisă la cea deschisă și se lucrează cu ceară colorată. Tehnica în baie de culoare: prima dată ceara naturală se topește la o sursă de căldură. Înainte se topea pe plită sau la lumânare. După ce se încondeiază cu ceară pe oul alb, motivul dorit se pune în baie de vopsea începând de la culoarea cea mai deschisă. După ce se pune oul în culoarea galbenă, ceea ce vrem să fie galben, se acoperă cu ceară, pentru ca sub ceară nu mai intră vopsea, apoi se introduce în culoarea următoare, în roșu, dar se poate și în verde sau albastru (în funcție de preferințe). După ce se scoate din culoarea roșie, ceea ce vrem să fie roșu, acoperim cu ceară și se introduce în cea mai închisă culoare - negru sau albastru. Ultima culoare este negrul. Iar ultima etapă este de aceea de a șterge ceara prin încălzirea la o sursă de căldură.

În cercetarea de teren pe care am făcut-o pentru realizarea acestui material am găsit ouă cu motive specifice Botoșanilor, remarcă pe care o făcea etnografa Angela Paveliuc-Olariu în cartea „Zona Etnografică Botoșani”, referitor la ornamentica ouălor, menționând că: „Modelul izvorăște din imaginația femeii. Privind-o cum lucrează, îți dai seama că arta ei se sprijină pe marea îndemânare de a reda simplu imagini de ființe sau lucruri din lumea ei obișnuită. Așa se explică prezența motivelor inspirate din viața zilnică: motive legate de agricultură (grapa, grebla, secera, secerătoarea, hârlețul, fierul plugului), de industria casnică textilă (fusul, vârtelnița, suveica). Alte motive sunt inspirate din flora zonei.”⁸ În localitățile menționate mai sus, pe ouăle încondeiate am întâlnit motive precum: Floarea Paștelui, grebla, furca, brăduțul, hârlețul, fierăstrăul, cărarea rătăcită, spicul, creasta cocoșului, oala legată, soarele, vârtelnița, coarnele berbecului, ștergarul, etc.

Motivele ouălor închistrite / încondeiate sunt numeroase, și fiecare motiv este realizat în mai multe variante, diferențiindu-se de la sat la sat. Astfel, în acest domeniu al artei populare, ornamentica ouălor se poate împărți în motive zoomorfe, skeomorfe, fitomorfe, sacre, cosmice, satirice și/sau diverse.

Însă, prin talentul și grija gospodinelor, „realizarea motivelor ornamentale începe de obicei cu împărțirea oului în mai multe compartimente. Fiecare compartiment cuprinde un motiv izolat, amplasat independent de celelalte; uneori se întâlnesc motive care ocupă întreaga suprafață a oului (calea rătăcită, desagiile popii). De obicei, motivele sunt amplasate aerat, fiecare având personalitate. În redarea motivelor se remarcă un pronunțat simț al proporțiilor, al echilibrului. Decorul nu este niciodată prea încărcat, fondul fiind vizibil totdeauna.”⁹

În materialul de față, se poate observa că odată cu trecerea timpului, pe lângă motivele arhaice, în cercetarea de teren am găsit și modele de ouă „moderne” sau actuale. Ouă închistrite/încondeiate realizate foarte îngrijit, accentul fiind pus mai mult pe partea estetică decât pe cea practică (ouă cu ceară colorată, tehnica în decupaj, etc.). Lucru care nu trebuie exclus atâta timp cât pe masa de Paști, în coșul cu pască, la târgurile meșterilor populari, se mai regăsesc și ouă roșii, ouă realizate prin tehnica cu ciorap, pătrunjel verde și vopsite cu coajă de ceapă roșie sau galbenă, ouă cu motive specifice zonei noastre etnografice. Amintind totodată că în unele sate există și anumite influențe. Considerăm că modelele de ouă vechi, vopsite/închistrite/încondeiate, întâlnite la Muzeul de Etnografie Botoșani sau în colecțiile persoanelor amintite în acest catalog, ne demonstrează că în arta populară – în ornamentica motivelor de pe ouă nu se poate vorbi despre fenomenul copiatului mecanic în privința naturii, ci ni se prezintă redarea naturii într-un fel specific „uneori de transcriere a ei într-un cod de semne. (...) În transcrierea realității, poporul a dovedit o mare putere de abstractizare și sintetizare. Unele din imaginile întâlnite în natură și anume cele care au impresionat puternic imaginația omului și care influențează direct viața sa – soare, lumină, om, copac, animal – au fost transformate în cursul unui lung proces de stilizare în semne ce au fost adoptate ca simboluri ale diferitelor culturi ce-și au locul lor în istoria sistemelor de înțelegere și explicare a lumii.”¹⁰

Transcrierea naturii în arta populară nu se face pe calea directă model-copie, ce ar duce la un naturalism de negăsit, de pildă, în vechea noastră artă populară, ci prin reflectarea diferitelor elemente în conștiința creatorului popular care le modelează potrivit concepției sale despre frumos și potrivit înțelegerii sale despre esența și fenomenul lumii, precum și conform cu interesele sale practice de a se sluji de forțele naturii.

Chiar dacă nu știm cu exactitate originea ouălor înroșite, ne este cunoscut faptul că acestea prezintă simbolul creștinismului, fiind întrebuițate de toate popoarele creștine. Mai mult decât atât, folclorul românesc ne demonstrează că ouăle înroșite sunt în concordanță cu sărbătoarea Învierii Domnului, sărbătoarea Paștilor. Astfel, se poate explica și multitudinea legendelor/credințelor că ouăle roșii simbolizează sângele Mântuitorului, alături de celelalte practici mitico-magico-simbolice întâlnite în mediile arhaice.

„După o credință din satul Răchiți, jud. Botoșani, originea ouălor roșii ar fi aceasta: după ce Maica Domnului a găsit pe Hristos înviat, mergând cu el, întâlnesc niște găini scurmând.

- Mamă, ce-s acestea? întrebă Hristos.

- Găini, dragul mamei.

- Găinilor, găinilor, blagoslovite să fiți și blagoslovit să fie oul vostru, iar când va da Dumnezeu și vor ajunge Paștele, fiecare om, cât de nevoiaș, să se închine, să facă măcar câteva ouă roșii.”¹¹ (Niculiță-Voronca, p. 337)

O altă legendă prezentată de Angela Paveliuc-Olariu în cartea „*Ouă Încondeiate din Zonele Etnografice Botoșani și Cîmpulung-Moldovenesc*”, despre care autoarea amintește că legenda a fost transmisă „de Elena Cuparencu - învățătoare din Dorohoi, pasionată colecționară de artă populară românească, cunoscătoare a tradițiilor din zona Botoșanilor, ajutor prețios pentru etnografi. Legenda spune cam așa: Pornind Sfânta Fecioară Maria spre Ierusalim ca să întâlnească pe fiul cel prea iubit, a luat de acasă, ca să-i ducă, un paneraș cu ouă. Când ajunse aproape de Ierusalim, fiind ostenită de atâta mers, se opri să se odihnească la umbra unui finic. Stând sub copac ridică ștergărelul de pe paneraș să vadă de stau bine ouăle ce le ducea fiului ei. Dar când privi sufletul i se zbrobi; ouăle se făcuseră toate roșii și Sfânta Fecioară înțelese că fiului ei prea iubit i-a sosit ceasul suferinței. Din ochii ei începură a curge lacrimi, pâraie, care, prelungindu-se peste ouă lăsa urme albe pe coaja roșie, de parcă ar fi fost închistrite sau încondeiate. Ajungând Maica Domnului la picioarele Crucii unde fusese răstignit Domnul Hristos și văzând el ouăle ce-i aducea mama sa zice:

- Maică, nu mai plânge, nici nu mă jeli, ci împarte aceste ouă blagoslovite, celor ce ar crede în patimile și învierea mea.”¹²

În final, mulțumiri binemeritate îndreptăm către meșterii populari, mai tineri și mai consacrați, menționați în materialul de față, datorită cărora meșteșugul încondeierii ouălor are continuitate în județul Botoșani.

Se cuvine să amintim că Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, instituție publică de cultură aflată în subordinea Consiliului Județean Botoșani, organizează din anul 2014, la Rogojești, Festivalul-Concurs de Ouă Încondeiate, inițiativă ce aparține regretatei etnografe Margareta Mihalache. Acest concurs se organizează și în prezent, an de an, în parteneriat cu Parohia „Nașterii Maicii Domnului”, preot Flaviu Ioan Rus.

Totodată, trebuie să amintim și de una dintre meșterele populare din Rogojești, Celica Iuliana Nistor, datorită căreia, în paginile acestui catalog se regăsesc modele arhaice de ouă încondeiate regăsite în satul care, de câțiva ani, adună laolaltă oameni pasionați de acest meșteșug cunoscut și practicat în zona Moldovei, ca de altfel în toată țara, din cele mai vechi timpuri.

Referent - Compartiment Artă Populară
Artizanală și Meșteșuguri Tradiționale,
Daliana Bejan

¹ Paul Petrescu, *Motive decorative celebre*, Ed. Meridiane, București, 1971, pag. 5

² Paul Petrescu, *Motive decorative celebre*, Ed. Meridiane, București, 1971, pag. 6-7

³ Artur Gorovei, *Ouăle de Paști*, Ed. Paideia, București, 2001, pag. 23

⁴ Artur Gorovei, *Ouăle de Paști*, Ed. Paideia, București, 2001, pag. 23

⁵ Artur Gorovei, *Ouăle de Paști*, Ed. Paideia, București, 2001, pag. 23-24

⁶ Artur Gorovei, *Ouăle de Paști*, Ed. Paideia, București, 2001, pag. 24

⁷ Simion Florea Marian, *Sărbătorile la români*, volumul III, Ed. Saeculum I.O, București, 2015, pag. 19

⁸ Angela Paveliuc-Olariu, *Zona Etnografică Botoșani*, Ed. Sport-Turism, pag. 65

⁹ Angela Paveliuc-Olariu, *Zona Etnografică Botoșani*, Ed. Sport-Turism, pag. 65

¹⁰ Paul Petrescu, *Motive decorative celebre*, Ed. Meridiane, București, 1971, pag. 10

¹¹ Artur Gorovei, *Ouăle de Paști*, Ed. Paideia, București, 2001, pag. 37

¹² Angela Paveliuc-Olariu, *Ouă Încondeiate din Zonele Etnografice Botoșani și Cîmpulung-Moldovenesc*, Ed. Art XXI, Iași, 2008, pag. 5-6.

Colecția de ouă încondeiate a Muzeului Județean Botoșani

**Muzeul de Etnografie
Botoșani**

După cele prezentate mai sus, amintim că materialul ilustrativ cuprinde imagini cu modele de ouă încondeiate din colecția Muzeului Județean Botoșani, director Aurel Melniciuc, șef al Secției de Artă Plastică și Etnografie a Muzeului Județean Botoșani, Maria-Laura Tocariu, persoane cărora trebuie să le mulțumim pentru colaborare și posibilitatea de a ne oferi spre fotografiere colecția ouălor încondeiate din cadrul Muzeului de Etnografie Botoșani.

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv solar

Ou încondeiat, motiv - creasta cocoșului

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv stelar

Ou încondeiat, motiv - hârlețul

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv stelar

Ou încondeiat, motiv vegetal

Ou încondeiat, motivul Crucii - cer înstelat

Ou încondeiat, motivul fierăstrău

Ou încondeiat, motiv floral

Ouă încondeiate, motiv floral (ghiocei)

Ou încondeiat, motiv antropomorf

Ou încondeiat, motiv stelar

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv floral (lăcrămioara)

Ou încondeiat, motiv - fierul plugului (brăzdarul)

Ou încondeiat, motiv stelar

Ou încondeiat, motivul Crucii
(în rețea de pătrate)

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv antropomorf - inima

Ou încondeiat, motiv - creasta cocoșului

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv solar

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motiv floral

Ou încondeiat, motivul Crucii

Ou încondeiat, brâu motiv geometric

Ou încondeiat, motivul Crucii

Ou încondeiat, motiv pomul vieții în medalion

Ou încondeiat, motivul Crucii

Ou încondeiat, cu friză de romburi

Ou încondeiat, motiv geometric - romb-cruce, vrej vegetal

Ou încondeiat, motive vegetale, tehnica ceară în relief

Ou încondeiat, motive vegetale, tehnica ceară în relief

Ou încondeiat, motiv geometric, romb-Cruce și vrej vegetal, tehnica ceară în relief

Ou încondeiat, motiv geometric, romb-Cruce și vrej vegetal, tehnica ceară în relief

Ou încondeiat, motiv geometric, romb-Cruce și vrej vegetal, tehnica ceară în relief

Ou încondeiat, motivul Crucii, tehnica ceară în relief

Ou încondeiat - iconografie

Ou încondeiat - iconografie

Juliana Celica Nistor
Loc. Rogojești, jud. Botoșani

Meșteșugul ouălor încondeiate este o veche tradiție care se practică în satul meu natal Rogojești. La vârsta de 12 ani am învățat la lucru manual, la școală, încondeierea ouălor, iar mai târziu am exersat cu mama, Coreciuc Ana, acasă. Cea mai veche tehnică este în băi succesive de culoare sau tehnica „batic”. Culoarele folosite sunt alb, galben, roșu, bordo și negru. Mai este tehnica cu ceara în relief și mai nou a apărut tehnica decupaj. Modelele sunt inspirate din natură, din munca câmpului, din obiectele folosite în casa țaranului. Crucea Pascală reprezintă legătură dintre viață și moarte. Din 2014 am inițiat Festivalul-Concurs de Ouă Încondeiate de la Rogojești în colaborare cu Parohia „Nașterea Maicii Domului” și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani. Am participat la multe târguri și concursuri: București, Botoșani, Iași, Suceava, Timișoara, Pitești, Vaslui, Ciocănești, Gura Humorului, etc., fiind invitată chiar și în străinătate: Italia, Anglia, Turcia, Spania, Belgia. Meșteșugul încondeierii ouălor l-am transmis la multe generații de copii din sat, cu speranța ca și ei, la rândul lor, să-l transmită mai departe.

De ani de zile de când încondeiez ouă, am încercat să colecționez câteva modele. În colecția personală am ouă vechi de peste 60 ani. Modelele de pe ouă sunt inspirate de pe cusături, țesături, din natură. Participând la multe târguri, purtând bondiță m-am gândit să o încondeiez pe ou. Bondița fiind din zona Rogojești am numit-o „Bondița de Rogojești”.

Etapele încondeierii ouălor

Ou de găină, încondeiat, motiv floare

Ou de găină, încondeiat, motiv grapa

Ou de găină, încondeiat, motiv creasta cocoșului

Ou de găină, încondeiat, motiv cărarea rătăcită

Ou de găină, încondeiat, motiv cărarea rătăcită

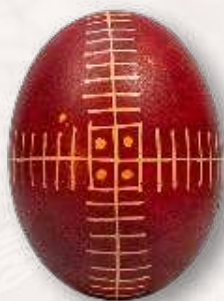
Ou de găină, încondeiat, motiv decorativ vegetal - spic

Ou de găină, încondeiat,
motiv - cărarea rătăcită dublă

Ou de găină, încondeiat,
motiv - soare si stele

Ou de găină, încondeiat,
motiv - scara

Ou de găină, încondeiat,
motiv - cărje

Ou de găină, încondeiat,
motiv - floarea

Ou de găină, încondeiat,
motiv - furca

Ou de găină, încondeiat,
motiv - săgeți

Ou de găină, încondeiat,
motiv - săgeți

Ou de găină, încondeiat,
motiv - grapa

Ou de găină, încondeiat,
motiv - fierăstrău

Ou de găină, încondeiat,
motiv vegetal - brăduț

Ou de găină, încondeiat,
motiv - grapa

Ou de găină, încondeiat,
motiv - grebla

Ou de găină, încondeiat,
motiv - creasta cocoșului

Ou de găină, încondeiat,
motiv - creasta cocoșului

Ou de găină, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de găină, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de găină, încondeiat,
motiv - floarea

Ou de găină, încondeiat,
motiv - ștergar

Ou de găină, încondeiat,
motiv - cărje

Ou de găină, încondeiat,
motiv - floare

Ou de rață, încondeiat, motive geometrice

Ou de găină, încondeiat,
motiv - floare

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea

Ou de găină, încondeiat,
motiv - vârtelnița

Ou de găină, încondeiat,
motiv - grebla

Ou de găină, încondeiat,
motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv -
spic și Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motiv costișat (oblic)

Ou de găină, încondeiat,
motiv soare

Ou de găină, încondeiat,
motiv pomul vieții

Ou de găină, încondeiat,
motiv scara

Ou de găină, încondeiat,
motiv - șarpe

Ou de găină, încondeiat,
motiv vegetal - spic

Ou de rață, încondeiat,
motiv vegetal - spic

Ou de găscă, încondeiat,
motiv floare, spic și Cruce

Ou de găscă, încondeiat,
motiv geometric

Ou de găscă, încondeiat,
motiv - ștergar și Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice și vegetale

Ou de găscă, încondeiat,
motiv - ștergar și Cruce

Ou de găscă, încondeiat,
motiv geometric

Ou de găscă, încondeiat,
motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motiv Crucea

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice

Ou de găscă, încondeiat,
motiv - ștergar

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat, motiv - Pasca

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motive - Cruce și spic

Ou de rață, încondeiat,
brâu motive geometrice și Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat,
motiv geometric

Ou de rață, încondeiat,
motive - ștergar

Ou de rață, încondeiat,
brâu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat,
medalion cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat,
brâu motiv - Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motiv vegetal - spic

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motiv geometric

Ou de rață, încondeiat,
motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice - romb

Ou de rață, încondeiat,
motiv geometric

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motiv - năframă

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motiv vegetal - spic

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motive geometrice și spice

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice - ștergar

Ou de rață, încondeiat,
motiv - romb

Ou de rață, încondeiat,
motiv - floare și Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motiv - floare și Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motive - Floare și Spic

Ou de rață, încondeiat,
brâu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motive vegetale și motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat,
motive - Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice

Ou de rață, încondeiat,
motive geometrice - Cruce

Ou de rață, încondeiat,
motive vegetale și motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat,
motive vegetale - floarea

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Pasca

Ou de rață, încondeiat, motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat, motiv floral

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv geometric floral

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de găscă, încondeiat în băi succesive de culoare, motiv geometric - țesătură

Ou de rață, încondeiat, motiv Cruce și spic

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal - spic de grâu și floare

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice

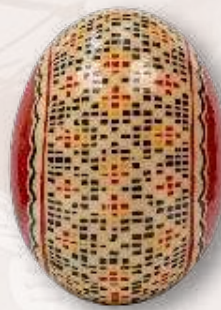
Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de găscă, încondeiat în băi succesive de culoare, motiv geometric - țesătură

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de rață, încondeiat în baie de culoare, motive geometrice - țesături (brâu)

Ou de gâscă, încondeiat în băi succesive de culoare, motiv geometric - țesătură (brâu)

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv floral

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv - Cruce și romb

Ou de gâscă, încondeiat, motiv Crucea, ceară colorată în relief

Ou de gâscă, încondeiat, motiv Crucea, ceară colorată în relief

Ou de rață, încondeiat, motivul Crucii, ceară colorată în relief

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv floral

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv ștergarul

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv brâu

Ou de rață, încondeiat, motive geometrice și vegetale, ceară colorată în relief

Ou de rață, încondeiat, motiv geometric și floral, ceară colorată în relief

Ou de rață, încondeiat, motiv geometric și floral, ceară colorată în relief

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv geometric și vegetal

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motiv geometric

Ou de rață, vopsit în culoarea roșie și încondeiat cu ceară albă în relief, motivul Crucii

Ou de rață, încondeiat, motive geometrice și vegetale, ceară colorată în relief

Ou de rață, încondeiat, motive geometrice și vegetale, ceară colorată în relief

Ou de rață, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv - floare

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv - țesături

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv geometric

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv geometric și vegetal

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv geometric și vegetal

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv geometric

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, motiv floral

Ou de fazan, încondeiat cu ceară în relief, brâu cu motiv geometric

Ou de porumbel, încondeiat cu ceară în relief, motiv - țesături

Ou de rață, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de prepeliță, încondeiat cu ceară în relief, motiv - Cruce și floare

Ou de prepeliță, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de prepeliță, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de prepeliță, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de prepeliță, încondeiat cu ceară în relief, motiv floral stilizat

Ou de prepeliță, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de prepeliță, încondeiat, motive geometrice, ceară colorată în relief

Ou de prepeliță, încondeiat cu ceară în relief, brâu cu motive geometrice

Ou de prepeliță, încondeiat cu ceară în relief, motiv floral stilizat

Ou de prepeliță, încondeiat cu ceară în relief, motiv vegetal și geometric

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv geometric - țesături (brâu)

Ouă de păun, încondeiate cu ceară în relief, motive vegetale cu brâu cu motiv - țesături

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv - țesături (brâu)

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv - țesături (brâu)

Ou de păun, încondeiat cu ceară în relief, motiv - spic, cu brâu cu motiv - țesături

Ou de păun, încondeiat cu ceară în relief, motiv vegetal, cu brâu cu motiv - țesături

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv - vegetal, cu brâu cu motiv - țesături

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv geometric - vegetal, cu brâu cu motiv geometric - țesături

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv vegetal, cu brâu cu motiv - țesături

Ou de găscă, încondeiat cu ceară în relief, motiv - vegetal, cu brâu cu motiv - țesături

Cosulețe decupate din coajă de ou de gâscă, lucrate cu ceară în relief cu motive geometrice

Cosulețe decupate din coajă de ou de gâscă, lucrate cu ceară în relief cu motive geometrice și florale

Coșuri decupate din coajă de ou de struț,
lucrate cu ceară în relief

Motiv geometric - rombul

Motive geometrice și vegetale

Motive vegetale - flori de câmp

Coșuri decupate din coajă de ou de struț,
lucrate cu ceară în relief

Motive vegetale - floarea soarelui

Motive vegetale - flori de câmp

Coșuri decupate din coajă de ou de struț, lucrate cu ceară în relief - bundița de Rogojești, motiv - coarnele berbecului

Bundița de Rogojești - Ou de rață

Modelul bundiței de Rogojești încondeiat pe ou de rață, gâscă și struț; bundița fiind una dintre piesele portului popular. Oamenii se îmbrăcau cu bondițe în anotimpul friguros, însă, mai purtau bondițe și în celelalte luni ale anului. Modelul încondeiat pe diferite ouă, prezintă bundița de sărbătoare specifică Rogojeștiului, cu motivul crucii și coarnele berbecului. Doamna NISTOR Celica Iuliana având bundița veche de 60 de ani ca piesă a portului popular - bundița ce a fost confecționată de mama dumneaei, Ana Coreciuc.

Ouă de gâscă decupate, lucrate cu ceară în relief - bundița de Rogojești, motiv - coarnele berbecului

Coșuri decupate din coajă de ou de struț, lucrate cu ceară în relief - bundița de Rogojești, motive geometrice - romburi în cromatica specifică zonei (negru, roșu, verde, albastru, maro, galben)

Ouă de gâscă decupate, lucrate cu ceară în relief - bundița de Rogojești, motive geometrice - romburi în cromatica specifică zonei (negru, roșu, verde, albastru, maro, galben)

Maria Bîlbă
Loc. Rogojești, jud. Botoșani

Mă apropiam de vârsta de 9 ani, iar într-o zi din luna ianuarie mi s-a îndeplinit în sfârșit visul de a încondeia. Doamna profesoară Nistor Celica Iuliana era, de asemenea, și vecina mea. M-a chemat la ea pentru a exersa mai întâi câteva modele de ouă încondeiate pe foi, iar când a văzut că mă pricep mi-a pus în mâna stângă oul, în cea dreaptă chișița, iar aparatul pentru încălzit ceara în fața mea și am început să încondeiez. Primul meu ou a fost reușit, dar, din păcate, s-a spart atunci când ștergeam ceara. De atunci am continuat să încondeiez, ajungând la primul meu concurs la 3 luni distanță, unde am obținut premiul II, iar de atunci am continuat cu multe alte concursuri și târguri de meșteșugari, ba chiar mi-am umplut trăistuța doar cu premiile I și premiile speciale.

Ou de găscă, încondeiat,
motivul Crucii

Ou de găscă, încondeiat,
motiv geometric

Ou de găină, încondeiat,
motiv geometric - brăduț

Ou de găscă, încondeiat,
motiv geometric

Ou de rață, încondeiat,
motiv - Cruce

Ou de rață, încondeiat,
brâu cu motiv vegetal

Ou de găină, încondeiat,
motiv - trăsnetul

Ou de găină, încondeiat,
motiv - trăsnetul

Ou de rață, încondeiat, motiv - Cruce
(acest model mai este cunoscut sub denumirea
„urechile iepurașului”)

Sofia Tun
Loc. Bucecea,
jud. Botoșani

Ou de găină, motiv geometric

Ou de găină, motiv vârtejniță

Ou de găscă, motivul crucii și brăie cu iederă

Ou de găscă, motivul Crucii pe brăie

Ou de găscă, motivul Crucii pe brâu

Ou de găscă, motiv batista

Ou de găscă, motive steaua și vârtejnița

Ou de găscă, motive geometrice și flori

Sunt născută în județul Suceava, localitatea Lupcina, comuna Ulma, o localitate locuită preponderent de ucraineni refugiați, ca și părinții mei. Provin dintr-o familie cu 9 copii și cu părinți țărani. Frații mei au sculptat lemnul, au construit case, dar au și cântat la vioară. Fetele au țesut pânză, covoare, catrințe; au cusut ștergare, cămăși naționale, fețe de masă, lenjerii, perdele; au împletit ciorapi, haine, etc., și au încondeiat ouă de mici copii. Toate aceste îndeletniciri le-am învățat în casa părintească de la părinți și bunici. Mie personal mi-a fost și-mi este și acum foarte drag lucrul de mână, împletitul, cusutul, croșetatul, încondeiatul. De aceea, am învățat-o și pe fiica mea Maria și pe nepoata Sânziana.

Sunt tare fericită că ele îmi moștenesc îndemânarea și mă bucur că la cei 70 de ani ai mei încă mai cos cămăși naționale și încondeiez ouă tradiționale.

Ou de rață, motivul Crucii cu batistuțe

Ou de rață, motiv cu fluturi

Ou de rață, motiv cosmic - stele cu flori

Ou de rață, motivul frunzei de stejar

Ou de rață, motiv brâu cu drumul vieții

Ou de rață, motiv copacul vieții

Ou de rață, motivul crucii cu figuri geometrice

Ou de rață, motivul greblei cu spice de grâu

Ou de rață, motiv Cele 40 de zile de post cu ștergare și pești

Ou de rață, motiv copacul vieții cu cerbi

Ou de rață, motivul Floarea Paștelui

Ou de rață, motiv țâța vacii

Ou de găină, motiv - vârtelnița

Ou de găină, motiv - floarea străchinii

Ou de găină, motiv - hârlețul și piciorul cocoșului

Ou de găină, motiv - creasta cocoșului

Ou de găină, motiv - brâie cu ștergare

Ou de găină, motiv - steaua

Ou de gâscă, motive geometrice

Ou de gâscă, motiv - batista

Ou de găină, motiv floral - laleaua

Ou de găină, motiv - lăicerul

Ou de rață, motiv zoomorf - păunul

Ou de găină, motiv - vârtelnița

Maria Ursulean
Loc. Bucecea, jud. Botoșani

Mi-am însușit tehnica încondeierii ouălor de mică de la mama mea, Sofia Tun. Am fost mereu fascinată de tradițiile noastre populare, de tehnicile folosite de bunica și mătușile mele la țesut covoare, vopsitul lânii, dar mai ales la prepararea vopselelor pentru încondeiatul ouălor.

La început am încondeiat doar pentru familie și numai înainte de sărbătoarea Paștelui, pentru că OUL reprezintă mormântul Domnului Iisus Hristos. Dar cum acest meșteșug este foarte valoros pentru poporul român, mi-am luat angajamentul să-l transmit generațiilor viitoare. Transmiterea meșteșugurilor tradiționale generațiilor viitoare este importantă pentru conservarea identității culturale, promovarea istoriei și tradițiilor locale, și menținerea conexiunii cu trecutul. Acest lucru contribuie la diversitatea culturală și la perpetuarea unor abilități și cunoștințe valoroase pentru viitor. De aceea, am acceptat din 2009 propunerea Școlii Populare de Artă „George Enescu” din Botoșani să coordonez secția de Artă tradițională - pictură tradițională (ouă încondeiate). La această secție am avut cursanți cu vârste între 8 și 70 de ani, care participă an de an cu plăcere și interes la cursurile și activitățile propuse. Am participat singură, dar și alături de cursanții mei la numeroase concursuri, expoziții și târguri cu specific tradițional în localitățile Botoșani, Rogojești, Ciocănești, Paltinu, Vatra Moldoviței, Iași, Târgu Mureș, unde am obținut numeroase premii și distincții, inclusiv Trofeul Festivalului de la Rogojești. Mă bucur neapăsător să văd că această pasiune a mea este împărtășită de copii.

Ou de găină, motiv geometric - brâu

Ou de găină, motiv ștergar cu spice de grâu

Ou de gâscă, motiv lăicer

Ou de struț, motiv - Crucea

Ou de porumbel, motiv fluturele

Ou de struț, motiv - iederă

Ou de rață, motiv geometric

Ou de rață, motiv geometric cu dantelă

Ou de rață, motiv geometric cu brâu și stele

Ou de găscă, motive florale

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găscă, motive florale

Ou de găscă, motive florale

Ou de găscă, motive florale și geometrice

Ou de rață, motivul spicului cu coarne de berbec

Ou de rață, motive geometrice

Ou de rață, motive geometrice

Ou de rață, motive geometrice

Ou de rață, motive cosmice - steaua

Ou de găină, motiv - drumul vieții

Ou de găină, motivul brâului cu spice de grâu etapa I

Ou de găină, motivul brâului cu spice de grâu etapa II

Ou de găină, motivul brâului cu spice de grâu etapa III

Elena Huțu
Loc. Bucecea, jud. Botoșani

Am vârsta de 14 ani. Am învățat acest meșteșug al încondeierii ouălor de la doamna profesoară Ursulean Maria și am absolvit cursurile Școlii Populare de Arte „George Enescu” Botoșani, în anul 2020. Îmi place să încondeiez, deoarece astfel îmi dezvolt aptitudinile artistice, formând astfel o pasiune pentru frumos și arta populară. Am participat la multe concursuri județene și interjudețene.

Ou de găină, motiv - steaua

Ou de găină, motiv - brâul

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găină, motiv - Crucea

Ou de găscă, motive geometrice

Ou de găscă, motiv - Crucea

Ou de găscă, motive geometrice - brâul

Sofia Huțu
Loc. Bucecea, jud. Botoșani

Am vârsta de 11 ani. Mi-am descoperit pasiunea de a încondeia la vârsta de 6 ani. Îmi place să încondeiez, deoarece mă pot relaxa într-un mod plăcut și liniștit. Am participat la Concursul Județean de Creație Artistică și Plastică „Paștele din sufletul copiilor” - Vlădeni; activitatea „Simbol și Meșteșug în Încondeierea Ouălor” - Rogojești. Premiile obținute de mine sunt: Premiul I; Premiul special; Premiul pentru autenticitatea costumului popular, obținute în cadrul concursului din localitatea Vlădeni.

Ou de găscă, motivul brâului cu drumul vieții

Ou de găscă, motive zoomorfe cu pești

Ou de găină, motiv - Crucea

Ou de găină, motiv - steaua

Ou de găină, motiv - steaua

Ou de găină, motiv - brâul

Ou de găină, motive geometrice - brâul cu spice de grâu

Ou de găină, motive geometrice - brâul cu spice de grâu

Ou de struț, motive geometrice și florale

Elena Alexa
 Loc. Chiscovata, com. Vorona,
 jud. Botoșani

Am deprins meșteșugul încondeierii ouălor de când eram micuță, de la mama mea, Rarița Alexa. Mă uitam la ea cum încondeiază și așa am început și eu să încondeiez. De fapt, cred că am furat acest meșteșug de la mama pentru că eu la început doar mă uitam. Tot de la mama știu și modelele. Modele cu motive geometrice și florale: coarnele berbecului, grebluțe, Floarea Paștelui, flori de cireș, spic de grâu, cruciulițe, îngerăși, etc.; modele de pe prosoape, covoare. I-am transmis acest meșteșug fiicei mele și încerc să o învăț și pe nepoțica mea, însă, ne întâlnim mai rar pentru că ele se află în Italia și vin la mine doar în timpul vacanței. Particip la diferite ateliere și tabere organizate în comuna Vorona de către domnul primar Aurel Ștefan și Centrul de Informare Turistică Vorona, consilier cultural, Pancu Ramona. În postul Paștelui, împreună cu persoanele amintite și preotul Andrei Anușca din Vorona organizăm un atelier de încondeiat ouă unde participă copiii de la Liceul Tehnologic „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Vorona. În cadrul acestui atelier avem ocazia de a selecta elevii care urmează să participe la Olimpiada de Meșteșuguri Tradiționale.

Ou de gaina, motiv Floarea Paștelui

Ou de gaina, motiv geometric (romb)

Ou de gaina, motiv de pe țesături

Ou de gasca, motiv Floarea Paștelui și ștergar

Ou de gasca, motiv Floarea Paștelui și spicul de grâu (brâu)

Ou de gasca, motiv Floarea Paștelui

Ou de gasca, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, motiv îngerăși

Ou de gasca, motiv Floarea Paștelui cu brâu

Ou de gasca, motiv Păscuță

Ou de gasca, motiv Floarea Paștelui

Ou de gasca, brâu cu motiv geometric (țesături)

Ou de găină, brâu cu motiv (creasta cocoșului)

Ou de găină, brâu cu motiv (Floarea Paștelui și cireșele)

Ou de găscă, motiv Floarea Paștelui cu spice de grâu

Ou de găscă, brâu cu motiv geometric (țesături)

Ou de găină, brâu cu motiv geometric (țesături)

Ou de găină, brâu cu motiv geometric (țesături)

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui (brâu cu motiv creasta cocoșului)

Ou de găină, motiv boboc de floare, cu brâu cu motive geometrice

Ou de găină, motiv boboc de floare, cu brâu cu motive geometrice

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, brâu cu motiv geometric (țesături)

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu motiv coarnele berbecului

Ou de găină, motiv frunza stejarului

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice

Ou de găină, motiv urechile iepurașului și spic de grâu

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu motive geometrice

Ou de găină, motiv frunza stejarului

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Păscuța

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv geometric Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu motiv spicul graului

Ou de găină, motiv drumul vieții

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu motive geometrice

Ou de găină, motiv pana curcanului

Ou de găină, motiv oala legată

Ou de găină, motiv creasta cocoșului

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui și ștergar

Ou de găină, motive, flori de câmp

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, brâu cu motive geometrice

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, brâu cu motiv urechile iepurașului

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui, brâu motive geometrice

Ou de găină, motive motive geometrice țesături

Ou de găină, motiv frunza de stejar

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de gâscă, motiv de îngerași

Ou de gâscă, motiv creasta cocoșului și brâu cu țesături

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui și spic de grâu

Ou de gâscă, motiv frunza de stejar și ghindă

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui și spice de grâu

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu frunze de salcie

Ou de gâscă, motiv sământă

Ou de găină, motiv frunza stejarului

Ou de găină, motiv frunza stejarului

Ou de găină, motiv oala legată

Ou de gâscă, motiv floral și spice de grâu

Ou de gâscă, motiv creasta cocoșului

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de găină, motiv creasta cocoșului

Ou de gâscă, motiv frunza stejarului
și Coarnele Berbecului

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu crenguță de salcie

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu figuri geometrice

Ou de gâscă, motiv îngerași

Ou de gâscă, motiv geometric urechile
iepurășului și spic de grâu

Ou de gâscă, motiv urechile iepurășului
cu spice de grâu

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu spice de grâu

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu spice de grâu

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu spice de grâu

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui cu
brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de gâscă, motiv frunze de salcie

Ou de gâscă, motiv Floarea Paștelui
cu brâu cu crenguță de salcie

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu
brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu
brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de găscă, motiv frunza stejarului și spic de grâu

Ou de găscă, motiv frunza stejarului și spic de grâu

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui

Ou de găscă, motiv îngerăși

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de găscă, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de găină, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice (țesături)

Ou de găscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de găscă, motiv Floarea Paștelui

Ou de găscă, motiv Floarea Paștelui cu brâu cu figuri geometrice (țesături)

Lucreția Matraș
Loc. Vorona, jud. Botoșani

Meșteșugul încondeierii ouălor l-am învățat de la bătrânii satului. Eu sunt născută și crescută în comuna Moldovița, județul Suceava. Din copilărie mă uitam cum vecinele, mătușile, bunicile încondeiau ouă și am încercat și eu, însă, destul de târziu. Aleg oul cu coajă albă pentru că se prinde mai bine ceara și culoarea. După ce golesc oul, îl spăl cu sare mare pentru a fi degresat bine, îl clătesc apoi îl pun la uscat. Folosesc tehnica cu ceară în relief și diferite motive precum: ștergarul, năframa, modele tradiționale de pe cusături, etc. Având în vedere că sunt născută și crescută în Moldovița, ouăle pe care eu le încondeiez sunt specifice Bucovinei.

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - cărarea rătăcită

Ou de rață, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - scara vieții

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv vegetal - bob de grâu

Ou de rață, încondeiat cu ceară colorată în relief, brâu cu motiv geometric - romburi

Ou de găină, motiv vegetal - spic de grâu

Ou de găină, brâu cu motiv vegetal

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - Floarea Paștelui

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - spic de grâu

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, brâu cu motiv vegetal

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - Crucea

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv iconografic

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv Crucea

Ou de găină, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - ștergar

Ou de rață, încondeiat cu ceară colorată în relief, brâu cu motiv vegetal

Ou de găină, încondeiat, motiv - cărarea rătăcită

Ou de găină, încondeiat, motiv - batic

Ou de rață, încondeiat, motiv - ștergar

Ou de rață, motiv - Floarea Paștelui

Ou de rață, motiv - spic de grâu

Ou de rață, brâu cu motiv vegetal

Ou de găină, încondeiat, motiv - cărarea rătăcită

Ou de rață, încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv - batic

Ou de rață, brâu încondeiat cu ceară colorată în relief, motiv vegetal

Aurica Cojocariu
Loc. Mihai Viteazu, com. Ungureni,
jud. Botoșani

Meșteșugul încondeierii ouălor l-am învățat din copilărie de la mama mea, Bezede Verona. Mama fiind una dintre cele mai pricepute încondeietoare din sat. Alături de dumneaei am învățat modelele specifice zonei noastre, modele pe care le fac pe ouă și în ziua de astăzi: oala legată, cerul înstelat, Crucea Păștii, creasta cocoșului, etc. Am participat la diferite ateliere în cadrul cărora am făcut demonstrații atât la Botoșani, cât și la Iași. Am fost la toate școlile din comuna Ungureni, la Parohia Sfinții Arhangheli „Mihail și Gavriil” din Mihai Viteazu, unde am încondeiat chiar în Joia Mare, la Botoșani la Centrul Creației, la Școala Gimnazială Nr. 8 „Elena Rareș”, la Liceul Tehnologic „Elie Radu”, la Carrefour Botoșani. De pe masa de Paști nu lipsesc ouăle încondeiate de mine, meșteșug pe care l-am transmis fetei mele, nurilor și nepoatelor.

Ou de găscă, încondeiat, motiv - bolta înstelată

Ou de rață, încondeiat, motiv - bolta înstelată

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea Păștii

Ou de găscă, încondeiat, motiv - cârcei

Ou de rață, încondeiat, motiv - oala legată

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea Păștii

Ou de rață, încondeiat, motiv - oala legată

Ou de rață, încondeiat, motiv - oala legată

Ou de rață, încondeiat, motiv - frunză de brad

Ou de rață, încondeiat, motiv - frunză de brad

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal

Ou de rață, încondeiat, motiv - grebla

Ou de rață, încondeiat, motiv - creasta
cocoșului

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal

Ou de rață, încondeiat, motiv - cerul înstelat

Ou de rață, încondeiat, motiv - bolta înstelată

Ou de rață, încondeiat, motiv - strugurele

Ou de rață, încondeiat, motiv - strugurele

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea Păștii

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea Păștii

Ou de rață, încondeiat, motiv floral

Ou de rață, încondeiat, motiv floral

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal - frunza de stejar

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal - frunza de stejar

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal - frunza de stejar

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Ou de rață, încondeiat, motiv - laleaua

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal - frunza de stejar

Ou de rață, încondeiat, motiv vegetal - frunza de stejar

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Ou de rață, încondeiat, motiv - ghiocel

Onica Daniela Podariu
Director - Școala Gimnazială Nr.1
din Vlădeni, jud. Botoșani

Am descoperit meșteșugul încondeierii ouălor într-un schimb de experiență la școala din Paltinu, Vatra Moldoviței și mi-am dorit să aflu mai multe. Sub îndrumarea doamnei Ursulean Maria am deprins taina încondeierii, fiind și absolventă a Școlii Populare de Artă „George Enescu” din Botoșani, secția „Pictură tradițională”, în anul 2012.

Consultând lucrări de specialitate ale unor valoroși cercetători, am aflat, cu bucurie, că și în satele noastre a existat acest meșteșug. Din respect față de înaintași, din dragoste pentru cultura tradițională, am adus acest meșteșug și în Școala Gimnazială Nr. 1 din Vlădeni, unde, an de an, am pus chișița în mâinile copiilor, unii învățând să „scrie” pe ouă, înainte de a scrie literele, făcând chiar o pasiune din asta, în timp.

Mulți copii participă cu plăcere la concursuri de încondeiat, iar munca le este răsplătită cu premii și mențiuni. Organizăm de 10 ani, neîntrerupt, Concursul Interjudețean „Paștele din sufletul copiilor”, unde își arată măiestria în arta încondeierii, copiii din județul nostru, dar și din alte județe.

În prezent, cei mai iscusiți încondeietori din școala noastră sunt: Tudorache Matilde-Ioana, Burlacu Anastasia, Amănălăchioaei Ana, Pintilei Alexia, Tapalagă Alessia, Constantineanu Delia-Maria, Horomnia Miruna-Elena, Naschi Parascheva-Mariana, Muraru Elena, Muraru Claudia, Sănduleac Simona-Elena, Țăpoi Alexia-Elena, Ungureanu David-Andrei, Cucu Bianca-Andreea.

Gândind după plăcerea cu care lucrează și entuziasmul cu care participă la atelierile demonstrative ori la concursuri, pot spune că la Vlădeni tradițiile sunt pe mâini bune.

Ouă încondeiate de elevii Școlii Gimnaziale Nr. 1 din Vlădeni,
coordonată de Doamna Director, Prof. Onica Daniela Podariu

Ou de rață, încondeiat, motiv - unda apei

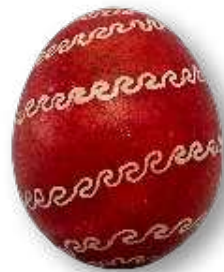
Ou de rață, încondeiat, motiv - bobul de grâu

Ou de rață, încondeiat, motiv - frunză de viță de vie

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - calea rătăcită

Ou de rață, încondeiat, motiv - creasta cocoșului

Ou de rață, încondeiat, motiv - ștergar

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv geometric

Ou de rață, încondeiat, motiv - Păscuța

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - romb

Ou de rață, încondeiat, motiv - Floarea Paștelui

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv geometric

Ou de rață, încondeiat, motiv - coșul pascal

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - romb

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat, motiv - creasta pupezei

Ou de rață, încondeiat, motiv - bobul de grâu

Ou de rață, încondeiat, motiv - oala legată cu cârlige

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea legată

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea cu ștergare

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - romb

Ou de rață, încondeiat, motiv - steaua

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea legată

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea legată

Ou de rață, încondeiat, motiv - bobul de grâu

Ou de rață, încondeiat, motiv - viță de vie și Floarea Paștelui

Ou de rață, încondeiat, motiv - grebla și spice

Ou de rață, încondeiat, motiv - crenguță de brad

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - Cruce și romb

Ou de rață, încondeiat, motiv - ștergare

Ou de rață, încondeiat, brâu cu cârlige

Ou de rață, încondeiat, motiv - Floarea Paștelui

Ou de rață, încondeiat, motiv - ștergar

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - romb cu cărlige

Ou de rață, încondeiat, motiv - coarnele berbecului

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea legată

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motive geometrice

Ou de rață, încondeiat, brâu cu motiv - calea rătăcită

Ou de rață, încondeiat, motiv - vârtelnița

Ou de rață, încondeiat, motiv - Crucea

Ou de rață, încondeiat, motiv - 40 de clini

Ou de rață, încondeiat, motiv - creasta cocoșului

Ou de rață, încondeiat, motiv - frunze de stejar cu ghinde

Ou de rață, încondeiat, motiv - Floarea Paștelui

Ou de rață, încondeiat, motiv - 40 de clini

Ou de rață, încondeiat, motiv - creasta cocoșului

Dorina Murariu
Loc. Vlădeni, jud. Botoșani

Aveam 7 ani când bunica mea, Ecaterina Crâșmaru, din satul Grivița, comuna Păltiniș, m-a luat lângă ea și mi-a arătat cum se încondeiază. Bunicul meșterea chișițele, iar bunica se bucura să-mi arate motivele: creasta cocoșului, oala legată, cerul cu stele, frunza de stejar, cloșca cu pui și câte și mai câte.

Anii au trecut, dar pasiunea pentru acest meșteșug a rămas. În fiecare an, înainte de Paște pregătesc ouă cu motivele vechi, de la bunica.

Le împărtășesc din experiența mea copiilor din Vlădeni care calcă pragul Bibliotecii Comunale, unde activez. Mă bucură să văd că, în era tehnologiei, există copii dornici să ducă mai departe tradițiile strămoșești.

Am ajuns bucuria de a fi bunică și abia aștept să le transmit și nepoților, la fel cum a făcut și bunica mea, această artă!

Ou de rață, motiv - Floarea Paștelui

Ou de rață, motiv - Floarea Paștelui

Ou de rață, motiv - bolta înstelată

Ou de rață, motiv - bolta înstelată

Ou de rață, motiv geometric - ștergar și Cruce

Ou de rață, brâu cu motiv geometric - romb

Ou de rață, motiv - floare

Ou de rață, brâu cu motive geometrice

Ou de rață, motive geometrice și vegetale

Ou de rață, motiv - oala legată în cârlige

Ou de rață, motiv - creasta cocoșului

Ou de rață, motiv - oala legată în cârlige

Ou de rață, motivul Crucii

Ou de rață, motive vegetale - frunza de stejar

Ou de rață, motiv bolta înstelată

Ou de rață, motiv bolta înstelată

Anamaria Constantin
Loc. Vlădeni, jud. Botoșani

Am descoperit taina încondeierii ouălor în clasa I cu ajutorul doamnei învățătoare Onica Daniela Podariu. Datorită dumneaei am reușit să ajung la performanță și să îmbrățșez cu drag acest meșteșug popular. A încondeia este mai mult decât un ou, culori și chișită, a încondeia este o desprindere de realitate și o eliberare din toate punctele de vedere. Prin încondeiat mi-am format răbdarea, creativitatea, cât și anumite cunoștințe ce țin de această parte a tradiției noastre. Chiar dacă practic acest meșteșug de mult timp, și acum mă fascinează faptul că un ou poate trece prin aceste etape ale încondeierii, de la spălat și degresat, la băile succesive de culoare, ca într-un final să devină o operă de artă.

Ou de rață, motiv ștergarul

Ou de rață, motiv coșul cu Crucea

Ou de rață, motiv coșul cu Crucea

Ou de rață, motiv spicul și calea rătăcită

Ou de rață, motiv spicele de grâu

Ou de rață, motiv spicele de grâu

Ou de rață, motiv ștergarul

Ou de rață, motiv ștergarul

Ou de rață, motiv spice și flori

Ou de rață, motiv frunza de stejar

Ou de rață, motiv steaua

Ou de rață, motiv grebla

Ou de rață, motiv grebla

Ou de rață, motiv petale de flori

Ou de rață, motiv Crucea sfântă

Ou de rață, motiv Crucea sfântă

Ou de rață, motiv Cele 40 de zile de post

Ou de rață, motiv ștergar

Ou de rață, motiv Cele 40 de zile de post

Ou de rață, motiv ștergar

Ou de rață, motiv laleaua

Ou de rață, motiv laleaua

Ou de rață, Motiv Cele 40 de zile de post

Clasificare motive întâlnite în încondeierea ouălor:

Motive fitomorfe

(Floarea Paștelui, frunza de stejar, brăduț, cârcei, spic de grâu, etc...)

Motive sacre

(Crucea Păștii, Crucea, iconografii, etc...)

Motive zoomorfe

(coarnele berbecului, creasta cocoșului, fluture, etc...)

Motive skeomorfe

(grebla, grapa, scara, vârtelnița, etc...)

Motive cosmice

(soarele, bolta înstelată, etc...)

Motive diverse

(ștergare, țesături, etc...)

CUPRINS

<i>Oul, vechi simbol al vieții și al lumii</i> - Steliana Băltuță	4
<i>Tradiția și meșteșugul ouălor încondeiate</i> - Daliana Bejan	6
<i>Colecția de ouă încondeiate a Muzeului Județean Botoșani</i>	12
<i>Iuliana Celica Nistor</i> - Rogojești	20
<i>Maria Bîlbă</i> - Rogojești	48
<i>Sofia Tun</i> - Bucecea	50
<i>Maria Ursulean</i> - Bucecea	56
<i>Elena Huțu</i> - Bucecea	60
<i>Sofia Huțu</i> - Bucecea	62
<i>Elena Alexa</i> - Chiscovata, comuna Vorona	64
<i>Lucreția Matraș</i> - Vorona	78
<i>Aurica Cojocariu</i> - Mihai Viteazu, comuna Ungureni	82
<i>Daniela Onica Podariu</i> - Vlădeni	88
<i>Dorina Murariu</i> - Vlădeni	96
<i>Anamaria Constantin</i> - Vlădeni	100
<i>Clasificare motive întâlnite în încondeierea ouălor</i>	104